

Hallintovaliokunta

HE 124/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

FA kannattaa viranomaisviestinnän ja tiedoksiannon sähköisyyden ensisijaisuutta

FA tarkastelee hallituksen esitystä sekä tiedoksi annettavia viranomaisviestejä lähettävän tahon että yksityisiä digipostilaatikoita tarjoavien toimijoiden näkökulmasta.

- FA kannattaa sähköisen viranomaisviestinnän ja tiedoksiannon edistämistä.
- Ehdotus vähentää vakuutusyhtiöiden hallinnollista taakkaa, kun sähköiseen tiedoksiantoon ei tarvitse enää pyytää asiakkaan suostumusta.
- On tärkeää, että lakisääteisiä vakuutuslajeja toimeenpanevilla yksityisillä vakuutusyhtiöillä säilyy oikeus vapaasti valita sähköisen tiedoksiannon menettely sekä sitä toteuttava tietojärjestelmä ja IT-toimittajakumppani.
- Yksityisten digipostipalveluiden tulisi voida olla mukana uudistuksessa alusta saakka, eikä viranomaisten palvelulle tulisi luoda edes väliaikaista monopolia.

1 Vakuutusyhtiöiden tuottaman viranomaisviestinnän näkökulma

Lakisääteisiä vakuutuslajeja tarjoavien vahinko- ja työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnasta osa on ko. vakuuslajeja toimeenpantaessa katsottu julkisen hallintotehtävän hoitamiseksi. Lakisääteisten vakuutuslajien toimeenpanossa sovelletaan siis myös hallinnon yleislakeja, ja siksi myös viranomaisviestintää koskeva sääntely koskee näiden yhtiöiden toimintaa joiltain osin. FA kannattaa esityksen tavoitetta lisätä sähköistä viranomaisviestintää ja tiedoksiantoa.

Esityksen mukaan erityislainsäädännössä olevat maininnat postitse kirjeellä tapahtuvasta tiedoksiannosta eivät olisi esteenä sähköisen tiedoksiantotavan käytölle, koska asiointilaki on hallinnon yleislaki, joka mahdollistaa jatkossa suoraan sähköisen tiedoksiantotavan. Näin ollen esimerkiksi vakuutusalan erityislaeissa olevat maininnat päätöksen tiedoksi antamisesta mm. kirjeellä lähettämällä tai postitse kirjeellä lähettämällä eivät estä sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta. Esityksen mukainen yleislakia painottava lähestymistapa nopeuttaa ja tehostaa ehdotuksen tavoitteiden saavuttamista.

Asiointilakia esitetään muutettavaksi myös siten, että sähköinen tiedoksianto olisi jatkossa mahdollinen ilman tiedoksiannon vastaanottajan erillistä suostumusta. Muutos tehostaa viranomaismenettelyjä ja nopeuttaa hallintoasioiden käsittelyä ja on siten kannatettava.

2 Yksityisten digipostilaatikoiden tuottajien näkökulma

Parhaillaan on valmisteilla tähän hallituksen esitykseen kiinteästi liittyvä toinen esitys, jossa julkisen viestinvälityspalvelun rinnalle tuodaan myös yksityiset digipostipalvelut, joihin käyttäjä voi halutessaan vastaanottaa myös viranomaisten lähettämät sähköiset tiedoksiannot. Näin kansalaiset voivat hoitaa kaikkia hallinnollisia asioitaan

11.11.2025

Poikonen Piritta

ja dokumenttejaan yhdessä palvelussa, ja kansalaisilla olisi mahdollisuus valita käyttämänsä palvelu. Myös finanssialan toimijat ovat mahdollisia tällaisten yksityisten digipostilaatikkopalvelujen tuottajia.

Hallituksen esityksen mukaan tavoitteena on mahdollistaa yksityisten digipostipalveluiden hyödyntäminen viranomaisten sähköisessä tiedoksiantomenettelyssä vuoden 2026 aikana. Siirtyminen Suomi.fi -viestipalvelun käyttäjäksi tapahtuisi kuitenkin heti vuoden 2026 alussa. Yksityisten digipostipalveluiden mukaantulon lykkääntyminen loisi siten väliaikaisen monopolin valtion Suomi.fi -viestipalvelulle.

Kansalaisten siirtäminen automaattisesti valtion palvelun käyttäjäksi sitouttaisi kansalaiset valtion palvelun käyttöön, mikä asettaisi markkinatoimijat ja valtion tarjoaman palvelun epäreiluun kilpailuasetelmaan, koska siirtyminen uuteen palveluun myöhemmin on käyttäjälle aina jonkinlaisen kynnyksen takana. Lakiehdotukset tulisiikin valmistella siten, että myös yksityiset toimijat voivat olla mukana tarjoamassa digipostilaatikoita alusta alkaen.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs